

1 Rodovne funkcije, Catalanova števila, partija naravnega števila

1.1 Rodovna funkcija

1. Pišči prve štiri koeficiente potenčne vrste $\frac{1+4x}{1+5x+x^2}$.
2. Zapiši potenčno vrsto $\frac{5-3x}{2-3x+x^2}$.
3. Zapiši koeficient pred x^n v potenčni vrsti $\frac{1+2x+2x^2}{1-3x+3x^2-x^3}$.
4. Imejmo rekurzivno podano zaporedje $a_{n+2} = 5a_{n+1} - 6a_n$, $a_0 = 0$, $a_1 = 1$. Zapiši splošni člen a_n .
5. Poišči koeficient pred x^{17} v razvoju $(1 + x^5 + x^7)^{20}$.
6. Imamo 6 kovancev z vrednostjo 1, 5 kovancev z vrednostjo 2 in 4 kovanice z vrednostjo 5. Na koliko načinov lahko plačamo 21 enot?
7. Dokaži: $\sum_{k=0}^n k \binom{n}{k} = n2^{n-1}$.
8. Na koliko načinov lahko razdelimo 10 enakih žog dvema fantoma in dvema deklicama, če mora vsak fant dobiti vsaj eno žogo vsako dekle pa vsaj 2 žogi?
9. Naj bo (a_n) zaporedje z $a_0 = 0$, $a_1 = 1$, $a_n = Aa_{n-1} + Ba_{n-2}$. Dokaži, da je rodovna funkcija $G(x)$ zaporedja (a_n) enaka $G(x) = \frac{x}{1-Ax-Bx^2}$.
10. Poišči rodovno funkcijo za število načinov izbire urejenega para različnih elementov iz množice z n elementi.
11. Poišči rodovno funkcijo zaporedja $(1, 1, 2, 2, 4, 4, 8, 8, \dots)$.
12. Poišči rodovno funkcijo zaporedja $(1^2, 2^2, 3^2, \dots)$.
13. Na izbiro imamo 3 objekte a, b in c . Na koliko načinov lahko izberemo k objektov?
14. Na izbiro imamo 2 objekta a , 1 objekt b in en objekt c . Na koliko načinov lahko izberemo k objektov?
15. Na izbiro imamo n_1 objektov tipa 1, n_2 objektov tipa 2, ..., n_p objektov tipa p . Na koliko načinov lahko izberemo k objektov?

16. Petim vevericam želimo razdeliti 20 orehov. Na koliko načinov lahko to naredimo, če naj ima vsaka
  - (a) 2,4 ali 6 orehov?
  - (b) če naj nobena ne dobi več kot 5 in manj kot 3 orehe?
17. V škatli je 30 rdečih, 40 modrih in 50 belih kroglic. Na koliko načinov lahko iz škatle izberemo 70 kroglic?
18. Uporabi rodovne funkcije za izračun števila rešitev enačbe $b_1 + b_2 + b_3 = 14$, kjer $b_1, b_2, b_3 \in \mathbb{N}_0$.

1.2 Catalanova števila

1. Imamo $n \times n$ mrežo. Koliko poti dolžine $2n$ (n -krat desno in n -krat dol), ki ne sekajo diagonale, vodi iz zgornjega levega kota v spodnji desni kot?
2. Na koliko načinov lahko 'zgradimo goro' iz $n \setminus$ in $n /$? (Gora se prične in konča na isti višini.)
3. Poišči število binarnih dreves s korenom na n vozliščih.
4. Na koliko načinov lahko trianguliramo pravilen n -kotnik?
5. Na koliko načinov lahko množico z n različnimi elementi razbijemo na unijo disjunktnih podmnožic?

1.3 Particija naravnega števila

1. Na koliko načinov lahko zamenjamo dolar, če imamo na voljo kovance po 25, 10 in 5 centov (vsakih je na voljo poljubno)?
2. Na koliko načinov lahko bankovec za 50 EUR zamenjamo za bankovce po 5, 10 in 20 EUR?
3. Dokaži, da za $1 \leq k < n$ velja: $p_k(n) = p_k(n - k) + p_{k-1}(n - k) + \dots + p_1(n - k)$.
4. Dokaži: $p_k(n) = p_{k-1}(n - 1) + p_k(n - k)$.

1.4 Dodatne

1. Poišči rodovno funkcijo za število načinov izbire r kroglic iz posode s tremi zelenimi, tremi belimi, tremi modrimi in tremi srebrnimi kroglicami.